

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت مالیه

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Finance
Public Relation Directorate

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د مالیې وزارت

متن سخنرانی شاغلی اکلیل حکیمی وزیر مالیه جمهوری اسلامی افغانستان
حضور اعضای محترم ولسی جرگه در مورد عمده ترین دستاوردها و فعالیت های پلان
شده وزارت مالیه مؤرخ 27 حمل 1397

Public Relation Directorate of Ministry of Finance:

Ajmal Hameed Abdul Rahimzai, PR Director & Spokesman,

Contacts: 0729994111 -0202103620

Email: mediaoffice.mof@gmail.com, Website: <http://www.mof.gov.af/en>, www.facebook.com/ministryoffinance

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده و الصلوة و السلام على من لانبى بعده؛

په ولسي جرگه کې د افغانستان د شريف ملت قدرمنو استازو، محترمو وروڼو او خویندو؛

السلام عليكم و رحمت الله و برکاته؛

اجازه راکړئ له هر څه د مخه له ټولو محترمو وکیل صاحبانو څخه مننه وکړم چې ما ته یې وخت راکړ څو د وروستیو عمده اجراءاتو او په خاصه توګه د یو شمیر مهمو ملي انکشافی پروژو په برخه کې د مالیې وزارت گزارش او د روان کال په جریان کې یو تعداد پلان شوي مهم اقدامات له تاسو سره شریک کړم. د مالیې وزارت رهبري خپل ځان مکلف ګڼي چې د بنسټي حکومتولۍ په چوکاټ کې د شفافیت، حسابدهي او پاسخگويي اصل ته په پام سره وخت په وخت خپل اجراءات د ملي شورا له معززو استازو او د دوی له لارې له ټولو هیوادوالو سره شریک کړي. زموږ مختصر گزارش په لاندې دريو اساسي موضوعاتو مشتمل دی، چې ستاسو درانه حضور ته یې وړاندې کوم. لومړی؛ د ملي پروژو او انکشافی فعالیتونو په برخه کې عمده اجراءات؛ دویم؛ د روان کال په جریان کې پلان شوي اساسي فعالیتونه؛ دریم؛ د جینوا کنفرانس لپاره د حکومت آماده ګي او پلان شوي تدابیر؛ وکلاي معزز ملت؛

تأمین وجوه مالی برای ارائه خدمات دولتی، انسجام و جمع آوری عواید و اداره امور مالی کشور وظایف اساسی وزارت مالیه بوده که مدیریت و کنترل درست از مصارف و تأمین شفافیت در جمع آوری عواید بیشتر، غرض تأمین ثبات مالی و تطبیق پالیسی خود کفائی که بالآخره منجر به کاهش وابستگی به کمک های خارجی گردد، در صدر اولویت های کاری این وزارت قرار دارد .

به همین منظور وزارت مالیه تلاش نموده تا در تطبیق برنامه های مطروحه که عمدتاً متمرکز بر اصلاحات در نظام حکومتداری، ایجاد ساختار های زیربنایی، تسریع روند انکشاف ملی و رشد اقتصادی کشور می باشد، اقدامات مؤثر و به موقع را انجام دهد.

جمع آوری مبلغ 169.1 میلیارد افغانی عوائد از منابع داخلی که نشان دهنده 70٪ افزایش در مقایسه با سال 1393 بوده و همچنین مصرف 95٪ بودجه انکشافی، دو دستاورد ملموس وزارت مالیه طی سال مالی 1396 می باشد که در پی تطبیق اصلاحات همه جانبه تحقق یافته است. از جمله اصلاحات یکی هم بودجه ملی ما بود که بخاطر تصویب بموقع آن در سال مالی 1397 از شما و کلاهی معزز تشکر میکنم که اعتبار بودجه ملی ما را بشکل فزاینده نزد جامعه جهانی بلند برد.

ریفورم عملیاتی در طی مراحل تخصیص و تأدیات سال مالی 1397

به منظور رعایت دسپلین بهتر مالی و مدیریت بهتر بودجه در همه واحدهای بودجوی و ایجاد مؤثریت بیشتر در پروسه اجرای بودجه از طریق تفویض صلاحیت های بیشتر به واحدهای بودجوی (وزارت مالیه صلاحیت های خویش را به واحدهای بودجوی انتقال کرد) در طی مراحل امور بودجه و کاهش زمان در طی مراحل اسناد مالی اصلاحات بنیادی به وجود آمده است.

در حالیکه قبلاً برای پرداخت حواله های مالی لازم بود تا ریاست بودجه تخصیص جداگانه را صادر نماید. از این به بعد از ثبت قرارداد در سیستم نیازی به صدور تخصیصات نمی باشد. در سیستم جدید تقریباً تا 70 فیصد تعداد فورم ها که قبلاً خانه پوری میگردید، کاهش یافته است.

- تطابق به یکی از شاخص های ریفورم که از طرف صندوق وجهی بین المللی (IMF) برای وزارت مالیه تعیین گردیده، صورت می گیرد. در بدل این اصلاحات این وزارت از جانب صندوق وجهی بین المللی مساعدت مالی (بسته های تشویقی) دریافت می نماید.
- چه تغییرات در اجرای بودجه و تأدیات صورت گرفته است؟
- در گذشته برای هر قرارداد ایجاب تخصیصات متعدد را از ریاست بودجه می نمود؛ اما به اساس تغییرات جدید ضرور نیست تا ریاست بودجه تخصیصات متعدد را در طول سال صادر نماید. به اساس اصلاحات جدید از این به بعد هر قرارداد ثبت سیستم گردیده و بر مبنای آن تأدیات مستقیماً از طریق ریاست عمومی خزاین اجراء میگردد .
 - از شروع سال مالی 1397، ریاست بودجه از واحد های بودجوی به اساس بودجه منظور شده شان تقاضای پلان های مالی را مینماید که این پلان شامل تقسیمات بودجه عادی و انکشافی بوده و به شکل ماهوار ترتیب میگردد. بعداً این پلان های مالی پس از بررسی لازم از جانب ریاست عمومی بودجه منظور می گردد. بر مبنای این اصلاحات واحد های بودجوی نیاز برای ارسال تخصیصات متعدد در جریان سال نخواهند داشت .
 - بعد از منظوری پلان های مالی، واحد بودجوی توسط ریاست بودجه، همه پلان های مالی توسط ریاست خزاین به شکل ماهوار کنترل و تعقیب میگردد. البته این همه از طریق سیستم آنلاین موجود کنترل میگردد. از این طریق وزارت مالیه قادر خواهد بود تا وجوه نقدی (Cash Management) را به صورت بهتر مدیریت نماید. همچنان این امر باعث کاهش فشارهای ناشی از کمبود وجوه نقد گردیده که وزارت مالیه معمولاً در ختم سال به آن مواجه می باشد .

- البته توسط ثبت قراردادها در سیستم ریاست بودجه میتواند یک تصویر واضح از نیازمندی های بودجوی در سال های آینده را داشته تا بتواند مدیریت بودجه و یا هم مالی را پیش بین باشد. از این نظر میتوانیم مکلفیت های مالی را بهتر تشخیص داده و شامل پلان های مالی سال های ما بعد بسازد .
- همچنان پلان مالی اساس خوبی برای نظارت از مصرف بودجه ملی بوده و جهت شناسایی مشکلات و اقدام به موقع برای رفع آن مینماید. ضمناً اداراتی که دارای مصارف پائین بوده بموقع شناسایی شده اقدامات لازم جهت بهبود مصارف شان اتخاذ خواهد شد .

به اساس این اصلاحات مدیریت بودجوی و مالی "تمامی واحد های بودجوی دارای صلاحیت های بیشتر بوده و همچنان ادارات میتواند پلان های مالی آن به اساس ضروریات ترتیب نموده، عملی نمایند. البته وزارت مالیه تنها به حیث ناظر و کنترل کننده عمل خواهند نمود. هدف این است تا سیستم های مدیریت مالی به سوی عصری سازی سوق داده شود تا اجراءات مالی سریعتر و مؤثر شود .

چنانچه قبلاً تخصیصات ادارات دولتی طی چهار روز کاری اجراء میگردد، ولی با آوردن اصلاحات فوق این مدت زمان به یک روز کاری تقلیل داده شده که 70 فیصد سرعت در اجراءات را نشان میدهد .

وزارت مالیه به خاطر تطبیق این اصلاحات در طی مراحل بودجه به همه ادارات برنامه آموزشی را تدویر نمود تا کارمندان مالی و اداری واحد های بوجوی به تغییرات جدید بلدیت کامل حاصل نمایند .

آوردن این اصلاحات، در تأدیه حواله های وزارت ها در ابتدا تأخیر بوجود آورده بود که فعلاً این مشکل حل شده است و تمام معلومات با کمیسیون امور مالی و بودجه با لست تأدیات تمام ادارات، شریک ساخته شده است.

در جهت تطبیق برنامه های انکشاف ملی و فعالیت های زیربنائی کشور مختصراً میخوایم برای روشن شدن اذهان عامه و وکلای معزز توضیحات ذیل را ارائه نمایم:

برنامه ملی بندهای کثیرالمقاصد

مدیریت مؤثر منابع آبی در صدر اولویت های انکشافی دولت قرار داشته که به همین منظور یک برنامه ملی ساختن بندهای کثیرالمقاصد برای تولید انرژی برق و بهبود سیستم آبیاری و زراعت راه اندازی شده تا پروژه های دارای اولویت در پنج حوزه دریائی شامل (حوزه دریایی کابل، حوزه دریایی پنج-آمو، حوزه دریایی هلمند، حوزه دریایی هریرود- مرغاب و حوزه دریایی شمال افغانستان) تطبیق و عملی گردد.

حوزه های آبی متذکره به دو دسته الف و ب تقسیم شده: (حوزه دریایی کابل و هلمند بسته الف) (حوزه دریایی پنج - آمو، هریرود و حوزه دریایی شمال بسته ب). با در نظر داشت اهمیت برنامه متذکره، سال گذشته تصمیم اتخاذ گردید تا خدمات مشورتی شامل (مطالعات امکان سنجی پروژه ها، تهیه دیزاین و اسناد تدارکاتی، نظارت بر تطبیق پروژه و مدیریت بندها) فراهم و هرچه زودتر کار ساختمانی این برنامه آغاز گردد.

برای تسریع پروسه استخدام شرکت مشورتی مجرب، یک گروه کاری تخنیکی متشکل از وزارت مالیه، وزارت انرژی و آب، مشاوریت ریاست جمهوری در امور زیربنا و اداره تدارکات ملی توظیف شد و وظایف ذیل را انجام داد:

- ترتیب لایحه وظایف جهت امکان سنجی، دیزاین تخنیکي مفصل، همکاری در ترتیب اسناد تدارکاتی، نظارت و مدیریت بندها برای دو سال بعد از اعمار؛
- تشخیص و تخصیص بودجه مورد نیاز برای برنامه متذکره؛
- تشخیص و قرارداد با یک شرکت مشورتی مجرب عرضه خدمات طبق لایحه وظایف ترتیب شده؛

پس از بررسی و اجراءات گروپ تخنیکي مؤظف، لایحه وظایف ترتیب شده، در اواخر ماه حوت 1396 توسط جلالتمآب ریس جمهور تأیید گردید و ترتیب مسوده قرارداد چارچوبی (Framework Agreement) آن توسط شرکت مشورتی و حقوقی DLA Piper با همکاری نزدیک اداره تدرکات ملی تحت کار می باشد.

بعد از تکمیل شدن قرارداد مذکور، اسناد داوطلبی توسط اداره تدارکات ملی آماده خواهد شد و بالای پروژه های اعمار بندهای آب هر پنج حوزه آبی در ماه جولای سال روان عملاً کار آغاز خواهد شد. قابل یاد آور است که اعمار بندهای کثیر المقاصد که در چارچوب این برنامه ملی طرحریزی شده، در مدت پنج سال تطبیق و شرکت تطبیق کننده الی مدت دو سال بعد از اعمار آن، بخاطر مدیریت بهتر همکاری خواهد بود.

همکاری های منطقی

ما تلاش نمودیم تا ضمن استفاده مؤثر از کمک های بین المللی در جهت تطبیق پلان های سالانه و اولویت های انکشاف ملی کشور، یک تعداد پروژه های نهایت مهمی را که از ابعاد ملی و منطقی برای افغانستان اهمیت ستراتیژیک دارد، از طریق گسترش همکاری های دوجانبه با کشورهای منطقه تطبیق نمائیم. **پالیسی حکومت اینست که با کشورهای منطقه دهلیز اقتصادی** ایجاد شود که شامل:

لین های اتصال برق، خط آهن، پایپ لین گاز و کیبل فایبر نوری باشد. ریاست کمیسیون های دوجانبه با در نظر داشت همین ضرورت در تشکیل وزارت مالیه ایجاد گردیده که در راستای تحقق دیدگاه انکشاف ملی کشور و راه یابی به منابع منظوقی، فعالیت های اساسی را انجام می دهد. خوشبختانه در این عرصه ما دستاوردهای ملموس داریم که طور نمونه چند پروژه مهم را با تفکیک کشورهای مربوطه مختصراً تذکر میدهم:

کشور ازبکستان؛

اخیراً با این کشور بیست تفاهمنامه به امضاء رسیده که کار عملی بالای سه تفاهم نامه آنها، قرار ذیل می باشد:

1. قرارداد سروی و دیزاین لین برق منظوقی سرخان- پلخمیری فی مابین د افغانستان برشنا شرکت و اوزبیک انرگو در تاشکند به تاریخ ۱۵ حمل سال روان به امضا رسید که به زودی کار عملی سروی و دیزاین آن در خاک افغانستان آغاز خواهد شد.
2. تفاهمنامه احداث خط آهن مزار- هرات که مطالعات تخنیکی آن عنقریب توسط هیئت مشترک تخنیکی متشکل از 17 متخصصین از جانب ازبکستان و 13 نفر متخصصین از جانب افغانستان آغاز می گردد، کشور دوست ازبکستان متعهد گردیده که در تطبیق این پروژه مبلغ 500 میلیون دالر امریکایی کمک نماید که مبلغ 300 میلیون آن بشکل نقد مییاشد و 200 میلیون آن جهت سرمایه گذاری در سه معدن (آهن سنگان هرات، سمنت هرات و تولید جغل) فراهم میگردد. این خط به طول 657 کیلومتر از مسیر مزار- شبرغان - فاریاب - بادغیس و هرات احداث میگردد.
3. همچنان روی تفاهمنامه امنیتی احداث این خط موافقت صورت گرفته که در آینده نزدیک میان دو کشور به امضاء می رسد.

4. تفاهمنامه همکاری میان افغان تلیکام و ازبک تلیکام به تاریخ ۱۷ حمل سال روان امضا گردید که در نتیجه عملی شدن آن افغانستان می تواند از دو مزیت عمده ذیل مستفید گردد:

اول: استفاده از خدمات انترنیتی به قیمت مناسب و کیفیت بلند که قبلاً انترنیت از کشور قرغزستان به قیمت 17 دالر فی MB خریداری میگردید اما طی تفاهمنامه جدید با کشور ازبکستان این رقم به 13 دالر کاهش یافت و سر از آغاز سال نو 2019 میلادی 50٪ دیگر تخفیف داده خواهد شد.
دوم: فراهم نمودن خدمات ترانزیت انترنیت در اوسط سال ۱۳۹۷ در قلمرو هر دو کشور؛ علاوه بر این طی دو سفر اخیر هیئت های بلندرتبه جمهوری اسلامی افغانستان، توافقات ذیل با جانب ازبکستان صورت گرفته است:

- کاهش قیمت برق وارداتی ازبکستان از 7.5 سینت به 5 سینت فی کیلو وات ساعت که منجر به مفاد سالانه حدود 20 الی 25 میلیون دالر امریکایی برای افغانستان می گردد؛
- همچنین کاهش 40 الی 45 فیصد در تعرفه انرژی برق ولایات که از دیزل جنراتورها تأمین انرژی برق می نمایند و مساعد ساختن زمینه سرمایه گذاری برای سرمایه گذاران کوچک در کشور مهیاء خواهد شد تا با استفاده از تعرفه انرژی برق ارزان سرمایه گذاری نمایند. پول به دست آمده از اثر کاهش تعرفه انرژی برق در جهت برق رسانی بیشتر به ولایات و مناطق محروم از برق، توسعه می یابد.
- طی توافق جدید، افغانستان دیگر مکلف به پرداخت مصارف حفظ و مراقبت لاین 220 کیلو ولت در خاک ازبکستان که از سب ستیشن سرخان الی سرحد افغانستان به طول 43.7 کیلو متر امتداد دارد، نمیشد که این دستاورد خوبی در راستای کاهش مصارف د افغانستان برشنا شرکت میباشد.

- امضای تفاهمنامه همکاری های گمرکی که بر اساس آن سهولت های لازم در قسمت صادرات و واردات اموال تجارتي فراهم خواهد شد؛
 - همچنان با کشور ازبکستان موافقت صورت گرفت که با ایجاد روابط میان بانک مرکزی افغانستان و بانک ملی و اقتصادی ازبکستان، و همچنان تأسیس نمایندگی های بانکی، در عرصه مرادوات بانکی میان دو کشور تسهیلات بیشتر فراهم گردد.
- همچنین طرح احیای مجدد فابریکه های نساجی با کشور ازبکستان شریک شده و قرار است در مرحله اول فابریکه های نساجی گلپهار و هلمند به همکاری این کشور فعال و به تعقیب آن شش فابریکه دیگر در ولایات مختلف، تحت پوشش قرار داده شود.

کشور ترکمنستان؛ پروژه اتصال ترکمنستان، افغانستان و پاکستان TAP

پروژه TAP اتصال ترکمنستان-افغانستان-پاکستان بخشی از برنامه برق آسیای مرکزی و آسیای جنوبی است که طور موازی با مسیر خط لوله گاز TAPI راه اندازی می شود. پس از اتمام پروژه، در فاز نهایی تا 4000 میگا وات برق ترکمنستان از طریق افغانستان به پاکستان منتقل خواهد شد.

در رابطه به این پروژه آخرین جلسه با اشتراک نماینده گان کشورهای متذکره به تاریخ 10 حمل سال روان در شهر عشق آباد کشور ترکمنستان برگزار گردید که بر اساس آن جوانب ذیدخل یک تیم تخنیکی کاری را ایجاد و مسؤولیت بخش تخنیکی و حقوقی پروژه (TAP) را به عهده خواهد داشت.

به همین نحوه، آغاز کار ترمیم 13 کیلو متر خط آهن سرحد آباد-تورغندی و افتتاح ساخت خط آهن اندخوی-آقینه ما را یک گام پیش به سوی توسعه روابط اقتصادی با ترکمنستان و کشور های آسیای میانه می برد.

کشورهای تاجکستان و قرغزستان؛ پروژه کاسا 1000

در نتیجه تطبیق این پروژه افغانستان 300 میگاووات برق و پاکستان 1000 میگاووات برق را خریداری خواهد نمود که کار عملی ساختمان لین آن در افغانستان بعد از اعطای قرارداد ستیشن ها در پاکستان و تاجکستان، آغاز خواهد شد. به اساس تقسیم اوقات تدارکاتی پروژه، قرار است اعطای قرارداد ستیشن ها در ماه اگست سال روان میلادی صورت گیرد. قیمت مجموعی پروژه 2،1 میلیارد دالر تخمین شده و کار آن در سال 2022 تکمیل خواهد شد. بر اساس توافقات انجام شده افغانستان از بابت ترانزیت برق به پاکستان، سالانه مبلغ 40-45 میلیون دالر را به دست خواهد آورد.

کشور چین؛ کسب عضویت کامل افغانستان در بانک سرمایه گذاری و زیربنایی آسیا (AIIB)

با اخذ این عضویت، بانک سرمایه گذاری و زیر بنایی آسیا، افغانستان را در قسمت تأمین وجوه مالی (به شکل قرضه) برای پروژه های بزرگ زیر بنایی کمک می نماید.

بانک متذکره از تمویل دو پروژه برق آفتابی دشت بابا در ولایت لغمان و پارک حصار شاهی در ننگرهار با هزینه ابتدائی 80 میلیون دالر رسماً اطمینان داده و جواب شان را در مورد یک قسمتی از پروژه سرک حلقوی کابل و سایر پروژه های پیشنهاد شده، دریافت نموده ایم.

همچنان معلومات مفصل در مورد 8 پروژه بنیادی در سکتور های خط آهن (مزار - هرات، قندهار - سپین بولدک، لشکرگاه - بارامچه، کندز - تورخم) و در سکتور بند برق (بند های شال و ساگی بالای دریای کنر) جهت تمویل با بانک متذکره، شریک گردیده است.

با جمهوری مردم چین، جهت افزایش و تسهیل مبادلات تجارتي، بالای اخذ معافیت های تعرفه دو جانبه موافقت صورت گرفته که در نتیجه افغانستان میتواند 97 فیصد محصولات و تولیدات خویش را بدون وضع مالیات به مارکیت های چین برساند.

کشور ایران:

- در نتیجه مذاکرات با حکومت جمهوری اسلامی ایران، ما توانستیم در میزان قیمت مواد سوخت از ۳۰ سنت به ۲۰ سنت یورو، در فیس رودپاس از ۱۲۰ یورو به ۸۰ یورو برای تمام شرکت های حمل و نقل تجار افغانستان که از طریق بندر چاه بهار به سایر نقاط افغانستان استفاده مینمایند، کاهش بیاوریم.
- قطعه سوم خط آهن خواف - هرات تکمیل گردیده و عنقریب به بهره بردای سپرده میشود. بعد از مذاکرات با اداره همکاری های کشور ایتالیا، ما موفق شدیم تا توافق این اداره را جهت فراهم سازی مبلغ 65 میلیون یورو به شکل قرضه جهت آغاز کار قسمت دوم قطعه چهارم خط آهن خواف-هرات، را اخذ نمائیم. قطعه چهارم این خط که طول آن 44 کیلو متر می باشد، از ولسوالی روزنک هرات شروع و الی میدان هوایی این ولایت امتداد یافته است.
- **امور بانکی:** قرار است افغانستان در سومین اجلاس کمیته اقتصادی یک سند جامع ستراتیژیک اقتصادی را با ایران به امضا برساند که این سند از جانب افغانستان نهایی گردیده و پس از امضای آن تبادل و همکاری های بانکی میان افغانستان و ایران ایجاد خواهد شد و سهولت های مهم برای تجار افغانی فراهم خواهد گردید.
- **بندر چابهار:** بندر چاه بهار که موقعیت ستراتیژیک و نزدیک ترین راه دسترسی کشورهای محصور به خشکۀ آسیای میانه به آبهای آزاد است، تمام مسایل مورد نیاز در هر سه مسیر افغانستان با چابهار (نیمروز، فراه، و اسلام قلعه) مانند راه های ترانسپورتی، بیمه، گمرک مجهز با سیستم گمرکی اسیکودا، جدیداً ایجاد گردیده است. همچنان طرح ایجاد بندر خشکۀ با سیستم معیاری جهانی در نیمروز آماده و به شورای عالی اقتصادی جهت منظوری ارائه گردیده است.

- **بازارچه ها؛** بازارچه هایی که اموال آن از طریق گمرک وارد میشود، به شمول بازارچه هایی که کاملاً مسدود بوده، به اساس مصوبه شماره 24 سال 1396 شورای عالی اقتصادی فیصله مسدودیت آن صادر گردیده است.
- **ایجاد تسهیلات گمرکی:** جهت جلوگیری از فرار مالیاتی و قاچاق و ورود اموال بی کیفیت از ایران، ما توانسته ایم با نصب کمره های امنیتی، ایجاد سکرها، ترازو های دیجیتلی و سیستم جدید گمرکی اسیکودا که به معیارهای جهانی عیار میباشد، سهولت های بیشتر گمرکی را ایجاد نمودیم.
- **تخفیف در تعرفه برق:** اخیراً هیأت مختلط حکومتی با مذاکراتی که با طرف ایران داشتند، تعرفه برق از 0.86 دالر امریکائی فی کیلو وات ساعت به 0.7 دالر امریکائی تنزیل یافت که این تنزیل سالانه حدود 12 الی 14 میلیون دالر امریکائی را احتوا می نماید.

کشور پاکستان:

طی سفر قریب الوقوع ام به ایالات متحده امریکا، قرار است با وزیر مالیه پاکستان دیدار و روی پروژه های مهم زیربنایی همچون: احداث سرک و خط آهن میرانشاه - خوست، خط آهن پشاور - جلال آباد، خط آهن لشکرگاه - بارامچه و کاهش فیس ترانزیت اموال، همکاری های گمرکی بحث و مذاکره نمایم.

طی روابط دو جانبه با کشور پاکستان در تطبیق پروژه های ذیل پشرفت بعمل آمده است:

- کار اعمار سرک دوم تورخم - جلال آباد ۷۰٪ تکمیل گردیده است؛
- کار ساخت شفاخانه نیشنل کیدنی سنتر تکمیل، تجهیزات آن مواصلت ورزیده و آغاز به فعالیت نموده است؛

- کار ساخت تعمیر لیلیه مکتب رحمان بابا تکمیل و قسمتی زیادی تجهیزات و لوازم آن مواصلت ورزیده است؛
- کار شفاخانه جناح بیشتر از 90٪ تکمیل و تجهیزات آن مواصلت ورزیده است؛
- قرار است تا طرح اجازه ترانزیت گاز مایع ترکمنستان از طریق افغانستان به پاکستان به کابینه ارائه شود؛
- قبلاً معلومات در مورد پروژه های تاپی، کاسا و تاپ را که بالاخره پاکستان از آنها منفعت میبرد، با شما شریک ساختم.

کشور آذربایجان؛ امضای موافقتنامه ترانسپورتی و ترانزیتی راه لاجورد

موافقتنامه پنج جانبه راه لاجورد میان افغانستان-ترکمنستان-آذربایجان-گرجستان و ترکیه به تاریخ 15 نوامبر 2017 در شهر عشق آباد ترکمنستان به امضاء رسید. افغانستان از طریق این راه میتواند اموال تجارتي خویش را به ترکیه، گرجستان و آذربایجان از طریق ترکمنستان صادر و از طریق آن به بازار اروپا دسترسی پیدا کند.

همچنان با حکومت آذربایجان و سکتور خصوصی آنکشور روی سرمایه گذاری در عرصه بازسازی فابریکات نساجی، سمنت و بندر خشکه آقینه مذاکرات صورت گرفته است.

کشور قزاقستان:

نهمین اجلاس کمیسیون مشترک همکاری های اقتصادی و تجارتي میان افغانستان و قزاقستان به تاریخ ۲۷ - ۲۸ اسد ۱۳۹۶ (۱۷ - ۱۸ آگست ۲۰۱۷) در شهر آستانه قزاقستان برگزار گردید که در نتیجه آن تفاهمنامه های ذیل به امضا رسید:

تفاهمنامه های که در جریان نهمین اجلاس به امضا رسیدند، قرار ذیل می باشند:

۱. تفاهمنامه میان وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان و وزارت معارف و ساینس جمهوری قزاقستان در زمینه تحصیلات عالی و ساینس (۳۰ بورسیه)؛
 ۲. تفاهمنامه همکاری در عرصه خدمات هوایی (در هفته سه پرواز)؛
 ۳. تمدید تفاهمنامه همکاری در عرصه خدمات عامه.
- با ایجاد اتاق تجارت افغانستان در قزاقستان و ازدیاد تعداد پرواز های کابل-آلماتا از یک به سه پرواز در هفته، روابط دو جانبه اقتصادی ما با این کشور در حال گسترش می باشد.

کشور عربستان سعودی:

با ایجاد کمیسیون دوجانبه اقتصادی با کشور شاهی عربستان سعودی، ما در حال جلب مساعدت مالی از جانب نهاد توسعه عربستان سعودی (SFD) برای تمویل پروژه های اعمار 50 باب مکتب، اعمار 3 انستیتوت مسلکی و تخنیکی و تمویل یک قسمتی از پروژه سرک حلقوی کابل، می باشیم. همچنین قرار است جهت جلب سرمایه گذاری با امارات متحده عربی مجلسی را طی سه ماه آینده در ابوظبی با دعوت از سرمایه گذاران عمده برگزار نمایم.

فعالیت های شورای عالی اقتصادی

شورای عالی اقتصادی بر اساس یک دیدگاه روشن و جامع در راستای رشد اقتصادی کشور تأسیس گردیده که روی طرح و تعیین پالیسی ها و برنامه های اصلاحات اقتصادی و انکشافی و تنظیم فعالیت های سرمایه گذاران داخلی و خارجی تمرکز دارد.

از بدو ایجاد این شورا جمعاً طی (67) جلسه به تعداد 1376 هدایت اصدار گردیده که حاوی تصامیم بنیادی در قبال تطبیق پروژه های ملی، طرح های اقتصادی، حمایت و رشد تولیدات داخلی می باشد.

اکثر این هدايات تطبيق گرديده و متبقي فيصدي نسبتاً محدود آن تحت کار ادارات مربوطه بوده که طور منظم از سوی وزارت مالیه تعقيب می گردد.

دستاورد های عمده شورای عالی اقتصادی با تفکیک سکتورهای مربوطه طور مختصر ذیلاً خلاصه میگردد که معلومات تفصیلی بعداً وزارت های مربوطه به اطلاع تان خواهند رساند.

سکتور معادن

- نقشه راه سکتور معادن: جهت مدیریت بهتر استخراج معادن کشور، استفاده متوازن تمام اتباع از منابع منرالی، اولویت بندی منرال ها، اصلاحات اساسی سکتوری و حقوقی، تأمین شفافیت و پروسس معیاری، رفع موانع و چالش ها، طرح نقشه راه سکتور معادن تصویب قرار گرفت.
- قرارداد نمک رسوبی معدن ولسوالی غوریان هرات با شرکت ناصر امید عقد و منظور گردیده که این شرکت استخراج سالانه حجم ۲۵۰۰۰ تن نمک رسوبی را فراهم خواهد نمود.
- در مجلس شماره دوم شورای عالی اقتصادی به تاریخ ۱۴ حمل سال روان، طرح سرمایه گذاری شرکت کوردریلرز روی استخراج معیاری معادن تالک با سرمایه گذاری ۱۰،۳ میلیون دالر مورد تصویب قرار گرفت.

سکتور انرژی و آب

- حدود (350) میلیون دالر سرمایه گذاری بالای دستگاه تولید انرژی برق با استفاده از منابع آبی، گازی و آفتابی در (5) ولایت کشور طرحریزی شده است و همچنان مراحل اولیه برنامه چراغ های کم مصرف LED تکمیل گردیده که با عملی شدن این برنامه در منازل رهايشی و دواير دولتی سالانه از مصرف 186 میگاوات برق صرفه جویی بعمل خواهد آمد.

- اجازه اعلان بند برق ممی ولایت تخار با ظرفیت تولید 445 میگاوات و سرمایه گذاری مجموعی 650 الی 700 میلیون دالر امریکائی که مدت تکمیل آن از 5 الی 6 سال تخمین گردیده، تصویب شده است.
- اجازه اعلان بند برق گلپهار ولایت پروان با ظرفیت تولید 120 میگاوات برق و به سرمایه گذاری مجموعی 520 میلیون دالر امریکائی تصویب و تکمیل این پروژه طی مدت زمان 6 الی 7 سال تخمین گردیده است.
- علاوهً مطالعه بند سالنگ بر اساس هدایت شورای عالی اقتصادی در جریان است، در صورتی که به حیث بدیل خوبتر آماده باشد، عجلتاً مراحل اولیه آن آغاز خواهد شد؛

سکتور تجارت، صنعت و سرمایه گذاری

- جهت توانمندی و رشد اقتصادی زنان، برای نخستین بار اتاق تجارت و صنایع زنان افغانستان منظور و تأسیس گردید و همزمان عضویت شورای عالی اقتصادی را کسب نمود.
- غرض سهولت بیشتر صادرات، زون های صادراتی نخست در بنادر و در قدم بعدی در میادین هوایی ایجاد می گردد که در میدان هوایی کابل عملاً تطبیق و در سایر ولایات نیز در جریان می باشد.
- به منظور ایجاد سهولت، رشد و بلند بردن میزان صادرات و تعادل بیلانس تجارت کشور، دهلیز هوایی صادرات با کشورهای هند و قزاقستان ایجاد گردید و عملاً اموال صادراتی میوه تازه، میوه خشک و نباتات طبی از طریق میدان هوایی کابل و کندهار به کشورهای یاد شده صادر می گردد.

سکتور صنعت:

- به منظور رشد صنایع و تولیدات داخلی و حمایت از صنعتکاران، شورای عالی اقتصادی طرح طرزالعمل تعرفه حمایتی صنایع داخلی را مورد تصویب قرار داده که بر مبنای آن کاهش قابل ملاحظه در تعرفه های مواد خام فابریکات تولیدی پیش بینی گردیده است. طبق طرزالعمل تعرفه حمایتی صنایع داخلی یک فیصد تعرفه بالای مواد خام تورییدی دارای استفاده یگانه و دونیم فیصد تعرفه بالای مواد خام تورییدی دارای استفاده دوگانه وضع گردیده است. به سلسله حمایت از رشد تولیدات داخلی، شورای عالی اقتصادی طرزالعمل فروش آهن باب داغمه دولتی را به فابریکات ذوب آهن به قیمت مناسب (فی تن ده هزار افغانی) منظور نموده که در نتیجه آن، داغمه جات از طریق پروسه شفاف بالای فابریکات فعال و دارنده ماشینری و امکانات مناسب به فروش می رسد. این امر باعث گردید که تنها تولیدات آهن باب شرکت خان ستیل منحیث بزرگترین شرکت ذوب آهن در کشور، واردات آهن باب را 30٪ فیصد کاهش بدهد و کشور ما در عرصه آهن باب بالخصوص گادر و سیخ گول بصورت تدریجی طرف خودکفای برود و از قاچاق و خروج فلزات داغمه به خارج از کشور جلوگیری به عمل بیاید.

سکتور ساختمانی

- در این سکتور، صنعت ساختمانی پیش ساخت برای اولین بار در کشور از طریق شورای عالی اقتصادی معرفی و فابریکه ساختمانی پیش ساخت با سرمایه گذاری 10.5 میلیون دالر در چوکات تصدی خانه سازی مورد تائید قرار گرفته، عملاً آغاز به کار نمود. همچنان طرح شرکت حبیب گلزار برای فابریکه قطعات پیش ساخت با سرمایه گذاری 20 میلیون دالر امریکائی مورد تصویب قرار گرفت. شرکت ابراهیم محب طرح سرمایه گذاری 65 میلیون دالر

را برای مواد تعمیراتی مثل شیشه سازی، سرامیک، سنگ مرمر و سایر مواد ساختمانی ارایه نموده که طرح متذکره نیز مورد تصویب قرار گرفته است.

بخش خدمات عامه

- پروژه آسان خدمت: در عرصه خدمات عامه، مدل آسان خدمت کشور آذربایجان که یک مدل شناخته شده بین المللی می باشد، عملاً آغاز گردید که با تحت پوشش قرار دادن بخش های مختلف، خدمات عامه به شکل ساده و سریع در یک مرجع واحد و با یک رویکرد جدید عرضه خواهد شد.

سکتور مخابرات و تکنالوژی معلوماتی

- دسترسی آزاد (Open Access) و محیط رقابتی برای سکتور فایبر نوری و Broadband در افغانستان تصویب گردید که در نتیجه آن چارچوب حقوقی برای عرضه کننده گان خدمات جهت دسترسی آنها به زیربنای فایبر نوری و broadband به قیمت مناسب فراهم خواهد شد و با کاهش قیمت خدمات مخابراتی سرمایه گذاری های جدید را جلب خواهد نمود.
- تفاهمنامه انتقال فایبر نوری از چین به افغانستان از طریق دهلیز واخان و تفاهمنامه افغانستان با کشورهای عضو راه ابریشم دیجیتال جهت ایجاد زیربنای و وصل شبکه فایبر نوری با شرق میانه و اروپا عقد گردیده که منتج به تطبیق سریعتر مسیر راه ابریشم می گردد و بر اساس آن کشورهای عضو (تاجکستان، قرغزستان، چین و افغانستان) با هم وصل خواهند شد.

سکتور زراعت و آبیاری

- برنامه های مشخص برای انکشاف مرغداری، تولید زعفران، جلغوزه، احیای جنگلات و آبیاری نهایی گردیده؛

- تسهیلات لازم در بخش پروسس و انکشاف صادرات میوه تازه و خشک فراهم گردیده؛
- ترویج فارم‌های پرورش ماهی در بند سلما و بندهای دیگر کشور جریان داشته و این روند در سایر ولایات نیز تحت جریان می باشد.

بخش اصلاحات خدمات مالی و بانکداری

- با تصویب قانون تطهیر پول و عملی نمودن سفارشات و نورم های صندوق وجهی بین المللی پول (IMF)، افغانستان توانست از لست خاکستری خارج گردد که این یک قدم مؤفق در جهت بهبود روابط مالی و بانکی افغانستان با کشورهای خارجی و بانک های معامله دار به شمار میرود.

مشارکت عامه و خصوصی؛

تجارب جهانی نشان داده که مشارکت عامه و خصوصی در کشورهای مختلف به حیث یک پالیسی بدیل تمویل عرضه خدمات و زیربناها در پهلوی بودجه ملی مورد استفاده قرار گرفته و در اکثریت کشورها مثبت ارزیابی گردیده است. بناءً حکومت افغانستان جهت استفاده از این روش مؤثر که فراهم کننده، محیط مناسب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی در عرصه های مختلف بوده، استفاده مؤثر می نماید.

از سال 1395 بدینسو تمام مقررات مربوط به روش مشارکت عامه و خصوصی تصویب گردیده و عده ای از آن در حال تکمیل شدن، می باشد.

بر اساس پالیسی خودکفایی حکومت در قسمت کاهش برق توریدی و افزایش برق تولیدی، 5 پروژه به ظرفیت تولید 220 میگاوات برق و به ارزش 350 میلیون دالر امریکایی با استفاده از روش مشارکت عامه و خصوصی عقد قرارداد گردیده که کار آن عملاً جریان دارد و قرار ذیل می باشد:

- فاز دوم بند برق کجکی با تولید ۱۰۰ میگا وات اضافی و با سرمایه گذاری ابتدائی بیشتر از ۱۷۵ میلیون دالر امریکائی که بعد از دو سال ظرفیت تولید آن به ۱۵۱ میگا وات بلند خواهد رفت؛
- تولید 40 میگاوات برق از گاز شبرغان در ولسوالی یتیم تاق ولایت جوزجان با سرمایه گذاری ابتدائی 39 میلیون دالر امریکائی توسط شرکت بیات؛
- تولید 50 میگا وات برق از گاز شبرغان در مزارشریف با سرمایه گذاری ابتدائی 75 میلیون دالر امریکائی توسط شرکت غضنفر گروپ؛
- تولید 30 میگاوات برق آفتابی قندهار با سرمایه گذاری ابتدائی 39 میلیون دالر امریکائی توسط شرکت های ۷۷ و زولرستان؛

همچنین 7 پروژه به ارزش 112 میلیون دالر که طرح آن از سوی شورای عالی اقتصادی منظور و از طریق روش مشارکت عامه و خصوصی در حال طی مراحل تخنیکی بوده، قرار ذیل می باشد:

- طرح اعمار شبکه آبرسانی در نواحی ۱۲ و ۲۲ شهر کابل با سرمایه گذاری ابتدائی 56 میلیون دالر؛
- شفاخانه های جناح و جمهوریت با سرمایه گذاری ابتدائی ۲۹,۸ میلیون دالر؛
- توزیع جواز سیر با سرمایه گذاری ابتدائی ۱۰ میلیون دالر؛
- طرح بازار احجار قیمتی با سرمایه گذاری بیشتر از ۱۰ میلیون دالر؛
- نصب ماشین های تشخیصیه در شفاخانه های شیخ زاید و وزیر محمد اکبر خان با سرمایه گذاری ابتدائی 7.3 میلیون دالر؛

پروژه های آماده به تصویب شورای عالی اقتصادی از طریق مشارکت عامه و خصوصی:

- تنظیم کثافات جامد در شهر کابل؛

- جمع آوری کمیشن ترانسپورتي شاهراه های افغانستان؛
- اعمار پارکینگ های کنار جاده در شهر کابل؛
- تبدیل سیستم انالوگ به دیجیتال؛
- اعمار شفاخانه ۱۰۰ بستر در شهر کابل؛
- اجاره پنج باب مسلخ در شهر های کابل، هرات و مزار؛
- طرح و مطالعه امکان پذیری تخنیکي بند برق قلعه ممی ولایت تخار؛
- طرح و مطالعه امکان پذیری تخنیکي بند برق باغ دره ولایت کاپیسا؛
- تولید 30 میگاوات برق سولر در شهر کابل؛

به اساس مطالعات ابتدائی و مدل مالی پروژه های فوق الذکر، هزینه سرمایه گذاری در این پروژه ها تقریباً به دو میلیارد و چهار صد و پنجاه میلیون دالر امریکائی می رسد.

علاوتاً به تعداد 182 پروژه دیگر به ارزش تخمینی مبلغ 5.5 میلیارد دالر جهت طی مراحل از طریق پروسه مشارکت عامه و خصوصی و بررسی وزارت مالیه ارایه شده که بعد از اولویت بندی نهایی به شورای عالی اقتصادی پیشنهاد خواهد شد.

اجراءات وزارت مالیه در بخش واحدهای عوائد و گمرکات

وزارت مالیه توانست طی سال مالی گذشته در نتیجه طرح و تطبیق رهنمودها، تعلیماتنامه ها، ایجاد تسهیلات برای مالیه دهندگان، تعدیل در قانون مالیات بر عایدات، کاهش مراحل پروسه اظهار نامه های مالیاتی، کاستن جریمه های مالیاتی، ایجاد بورد رسیدگی به شکایات، اصلاح و انکشاف سیستم ها و

بخصوص تطبیق سیستم سیگتاس در هر سه اداره مالیاتی و ۲۱ ولایت؛ با جمع آوری 95.66 میلیارد افغانی عوائد، 9.11 میلیارد افغانی را بیشتر از هدف تعیین شده تحصیل و تحویل خزانه دولت نماید.

هدف تعیین شده عواید برای سال مالی 1397 در سند بودجه ملی 169.5 میلیارد افغانی و از سوی صندوق وجهی بین المللی (IMF) 172 میلیارد افغانی تعیین شده که الی 26 حمل سال جاری 47.1 میلیارد افغانی جمع آوری گردیده است. این رقم در مقایسه به (26 حمل) سال گذشته دو میلیارد افغانی (4٪) افزایش را نشان می دهد.

همچنین طی سال گذشته در بخش گمرکات نیز توانستیم با تطبیق اصلاحات لازم دستاوردهای قابل ملاحظه داشته باشیم که ذیلاً طور مختصر تذکر داده میشود:

1. جمع آوری 73.5 میلیارد افغانی در سال مالی 1396 از بابت محصول گمرکی که نسبت به هدف تعیین شده صندوق بین المللی وجهی، 3.2٪ و نسبت به سال مالی 1395، 12.57٪ افزایش به عمل آمده است.

2. تطبیق سیستم جدید معافیت مواد نفتی که به اثر آن 40٪ کاهش در توريد مواد نفتی صورت گرفته است، یعنی در سال 1395، به اندازه 1,607,855 تن ولی در سال 1396 به اندازه 1,117,198 تن مواد نفتی معافی درج سیستم گردیده است، همچنان با تطبیق 6 مادیول جدید سیستم اسیکودا، 99٪ ادارات گمرکی با این سیستم مجهز گردیده است و در پهلوی آن 14 موافقتنامه همکاری ها و تبادل معلومات گمرکی با کشورهای همسایه و کشورهای مشترک التجار شریک و نهایی گردیده است، که بعد از تطبیق کامل آن مشکلات تغییر جنس، تغییر قیمت و تغییر وزن در گمرک ها مرفوع و جلو فرار مالیاتی گرفته خواهد شد.

3. طرح تشکیلاتی گمرکات برای سال مالی 1397 نهایی گردیده است، 4 طرزالعمل (استخدام، اصل دوران خدمت، مکافات و مجازات و امتیازات) نهایی گردیده است که به اساس آن در استخدام کارمندان و دورانی شدن آنها اصلاحات گسترده به میان می آید.
4. افزایش در فیصدی تعرفه 33 اقلام تجارتي جهت حمایت از صنایع داخلی و افزایش عواید و کاهش در فیصدی تعرفه 417 اقلام تجارتي جهت جلوگیری از قاچاق و معیاری سازی تعرفه با سقف تجارتي سازمان جهانی گمرکات صورت گرفته است.
5. علاوه بر فعالیت های فوق، اقدامات ذیل نیز در واحدهای گمرکی صورت گرفته است:
 - طرح محصول و طی مراجل عراده جات اشترنگ راسته جهت بلند بردن عواید، جلوگیری از گشت و گذار آن و جلوگیری از اظهارنامه نادرست؛
 - انتقال 9 پایه ترازوی بلند تناژ که در سرحدات واقع می باشد جهت جمع آوری عواید گوناگون توسط گمرک های سرحدی به شکل الکترونیکی به هدف ارایه تسهیلات به تجار ملی و ترانسپورتان؛
6. تغییر، تبدیل و انفکاک 172 تن کارمند رتب مختلف جهت اصلاحات در منابع بشری گمرکات؛
7. امضای اعلامیه آروشا (سند مبارزه علیه فساد اداری)، توافق و معرفی نماینده رسمی و دائمی گمرکات افغانستان در سازمان جهانی گمرکات و **مسوده پلان ستراتیژیک 5 ساله (2018 – 2022)** گمرکات با همکاری سازمان جهانی گمرکات مطابق معیارات پذیرفته شده جهانی گمرکی تهیه گردیده که طی سال روان نهایی خواهد شد. این سند باعث معیاری سازی و اصلاحات در اجراءات گمرکی و کاهش سطح فساد اداری می گردد.

ب - تدابیر عمده پلان شده برای اصلاح و مؤثریت واحدهای عائداتی

ما مصمم هستیم تا طی سال روان مالی، با اصلاح و انکشاف بیشتر سیستم های ادارات عائداتی و الکترونیکی ساختن پروسه ها، سطح عوائد مالیاتی را بیشتر از پیش افزایش بدهیم. علاوه بر تطبیق پلان پنج ساله ستراتیژیک گمرکات افغانستان که متمرکز بر اصلاحات گسترده در قسمت اصلاح و انکشاف سیستم های کاری بوده و از طریق آن افزایش کنترل مرکز با استفاده از نصب کمره های امنیتی، ترازوهای دیجیتلی، سکنرهای چک محموله و سایر تجهیزات تکنالوژیکی میسر می شود، آغاز عملی تبادل معلومات با کشورهای ایران، چین، تاجکستان، ازبکستان و ترکمنستان نقش بسزایی را در کاهش ضایعات و افزایش محصول گمرکی ایفا خواهد نمود.

مدیریت املاک دولتی:

افزایش در کرایه املاک دولتی در طی مراحل قراردادها: در اثر نظارت و کنترل دقیق از جمع آوری عواید کرایه و اجاره دهی املاک انتقال شده مازاد ادارات دولتی که در وقت معین آن صورت گرفته، طی دو سال مالی (1395 و 1396) مجموعاً بالغ بر (1185) میلیون افغانی گردیده که از طریق ریاست عمومی املاک دولتی جمع آوری و تحویل خزانه دولت شده و این رقم نظر به پلان تعیین شده سال مالی (1396)، (162٪) افزایش در عواید املاک دولتی نشان می دهد.

جلوگیری از غصب و رهایی املاک دولتی: از جمله جایزادها تحت منازعه و غصب شده املاک دولتی که از سالیان متمادی دوسیه های شان در محاکم قرار داشت، وزارت مالیه توانسته دوسیه های معضلات مذکور را به طور جدی تعقیب و با همکاری ادارات عدلی و قضائی به نفع دولت از قید غصب رها نماید که ارزش املاک متذکره طور تخمینی مبلغ (2,935,379,500) دو میلیارد و نه صد و سی پنج میلیون و سه صد و هفتاد و نه هزار افغانی را احتوا می نماید.

جلب کمک های خارجی: وزارت مالیه جهت تطبیق اولویت های انکشافی و تمویل برنامه های ملی توانسته است مبلغ 1,2 میلیارد دالر امریکائی، 497 میلیون یورو و 37 میلیون دالر کانادائی را طی سال ۲۰۱۷ میلادی و مبلغ 1.2 میلیارد دالر امریکائی را در ربع اول سال 2018 میلادی جلب نماید. (لست ضمیمه می باشد)

ترتیب بودجه ملی سال 1397 به شکل معیاری و با تفاوت به سال های گذشته یکی دیگر از اقدامات این وزارت در جهت بهبود اجراآت مالی و بودجوی ادارات دولتی بوده که حسب مقتضیات امور انکشافی دولت و با در نظر داشت ایجابات وقت انجام یافته است. تفاوت های عمده بودجه سال 1397 نسبت به سال های قبل قرار ذیل می باشد:

اصلاحات عمده در طرح و پلان بودجه ملی تفاوت های بودجه از لحاظ محتویات:

- برای اولین بار، عواید و مصارف ما با استفاده از معیارهای حسابی بین المللی GFS (احصائیه مالی حکومت) در یک جدول حسابات واحد، توحید شده و معلومات طور مفصل در مورد هر ولایت ارائه گردیده است. این نخستین بار است که حکومت می تواند، یک تصویر واضح از استفاده پول و موارد استفاده آن را دارا میباشد؛
- پول بر اساس عملکرد واقعی وزارت خانه ها، برنامه ها و پروژه ها اختصاص می یابد که برای تأمین اعتبار بودجه و نیز انسجام امور مالی در وزارت مالیه مهم می باشد، یعنی بودجه از مبنای مصارف واقعی آغاز می گردد (نه بر اساس تعهدات بر اصلاحات در آینده) - که تنها مصرف و یا از دست دادن بودجه مطرح می باشد؛

طرح بودجه فعلی با طرح های قبلی تفاوت های ذیل دارد:

- با ادغام تمام بودجه در یک حساب واحد، مراجع ناظر به شمول پارلمان، بخش اجرایی، وزارت ها و مردم عام می توانند از چگونگی مصرف بودجه معلومات حاصل نمایند؛
- اکنون تمام ارقام به واحد پولی ملی درج گردیده، البته در گذشته عواید و مصارف به اسعار مختلف درج می گردید که باعث اضافه نمودن ستون ها و ردیف ها در یک تصویر واحد می گردید.
- طرح بودجه جدید برای نخستین بار، به اعضای محترم پارلمان و مردم فرصت می دهد که بدانند چه مقدار پول در ولایت و حتی ولسوالی های شان به مصرف میرسد که در مسئولیت پذیری و جوابدهی ادارات دولتی، تاثیر مثبت خواهد داشت.

نکات متباز بودجه کدام اند؟

- الف. مهمترین نکات برجسته طرح بودجه جدید اینست که عواید را با مصارف مقایسه می نمایند. پیشینی های بودجه یک تصویر واقعی را ارائه میکند، یعنی کسور کوچک در سال های 1397، 1398 و 1399 و بعداً یک کسر بزرگ در سال 1400 که تعهدات کشورهای تمویل کننده بروکسل و وارسا کاهش می یابد، پیشینی گردیده است؛
- ب. کمک های خارجی منحصی اساسی ترین منابع مالی ما رو به کاهش می باشد، اما با توجه به افزایش روز افزون جمعیت کشور، سطح نیازمندی های زیربناء، مکاتب و زندگی سالمتر، میزان نیازمندی به وجوه بیشتر سیر صعودی دارد؛ بناءً دولت باید تدابیری را اتخاذ نماید که از مصارف گزاف جلوگیری نماید و تضمین گردد که وجوهی که توسط مجلس شورای ملی تصویب می شود، به بهترین وجه مصرف می گردد.

چگونه بودجه جدید، پارلمان را کمک می نماید؟

طرح جدید بودجه، پارلمان را قادر می سازد تا از تخصیص بودجه برای اداراتی که قادر به مصرف آن نیستند یا به صورت درست مصرف نمی گردد، جلوگیری نماید تا در موارد دیگر، از همان بودجه، طور مفید و مؤثر استفاده صورت گیرد.

کمیته بودجه، پیشنهادات بودجه را با در نظر داشت توانایی وزارت ها در مصرف بودجه در سال گذشته محاسبه نموده است. تنها راهی که بودجه را در یک سکتور افزایش دهیم این است که همان میزان از سایر سکتورها کاهش دهیم. هدف اساسی این تغییرات در ترتیب بودجه ملی، اجرای احسن امور مالی و تحقق بهتر فعالیت های انکشافی می باشد.

ریفورم عملیاتی در طی مراحل تخصیص و تأدیات سال مالی 1397

به منظور رعایت دسپلین بهتر مالی و مدیریت بهتر بودجه در همه واحدهای بودجوی و ایجاد مؤثریت بیشتر در پروسه اجرای بودجه از طریق تفویض صلاحیت های بیشتر به واحدهای بودجوی در طی مراحل امور بودجه و کاهش زمان در طی مراحل اسناد مالی اصلاحات بنیادی به وجود آمده است: در حالیکه قبلاً برای پرداخت بل مالی لازم بود تا ریاست بودجه تخصیص جداگانه را صادر نماید. از این به بعد از ثبت قرارداد در سیستم نیازی به صدور تخصیصات نمی باشد. در سیستم جدید تقریباً تا 70 فیصد تعداد فورم ها که قبلاً خانه پوری میگردید، کاهش یافته است.

تطابق به یکی از شاخص های ریفورم که از طرف صندوق وجهی بین المللی (IMF) برای وزارت مالیه تعیین گردیده، صورت می گیرد. در بدل این اصلاحات این وزارت از جانب صندوق وجهی بین المللی مساعدت مالی (بسته های تشویقی) دریافت می نماید.

چه تغییرات در اجرای بودجه و تأدیات صورت گرفته است؟

- در گذشته برای هر قرارداد ایجاب تخصیصات متعدد را از ریاست بودجه می نمود؛ اما به اساس تغییرات جدید ضرور نیست تا ریاست بودجه تخصیصات متعدد را در طول سال صادر نماید. به اساس اصلاحات جدید از این به بعد هر قرارداد ثبت سیستم گردیده و بر مبنای آن تأدیات مستقیماً از طریق ریاست عمومی خزاین اجراء میگردد.
- از شروع سال مالی 1397، ریاست بودجه از واحد های بودجوی به اساس بودجه منظور شده شان تقاضای پلان های مالی را مینماید که این پلان شامل تقسیمات بودجه عادی و انکشافی بوده و به شکل ماهوار ترتیب میگردد. بعداً این پلان های مالی پس از بررسی لازم از جانب ریاست عمومی بودجه منظور می گردد. بر مبنای این اصلاحات واحد های بودجوی نیاز برای ارسال تخصیصات متعدد در جریان سال نخواهند داشت.
- بعد از منظوری پلان های مالی، واحد بودجوی توسط ریاست بودجه، همه پلان های مالی توسط ریاست خزاین به شکل ماهوار کنترل و تعقیب میگردد. البته این همه از طریق سیستم انلاین موجود کنترل میگردد. از این طریق وزارت مالیه قادر خواهد بود تا وجوه نقدی (Cash Management) را به صورت بهتر مدیریت نماید. همچنان این امر باعث کاهش فشارهای ناشی از کمبود وجوه نقد گردیده که وزارت مالیه معمولاً در ختم سال به آن مواجه می باشد.
- البته توسط ثبت قراردادها در سیستم ریاست بودجه میتواند یک تصویر واضح از نیازمندی های بودجوی در سال های آینده را داشته تا بتواند مدیریت بودجه و یا هم مالی را پیش بین باشد. از این نظر میتوانیم مکلفیت های مالی را بهتر تشخیص داده و شامل پلان های مالی سال های ما بعد بسازد.

• همچنان پلان مالی اساس خوبی برای نظارت از مصرف بودجه ملی بوده و جهت شناسایی مشکلات و اقدام به موقع برای رفع آن مینماید. ضمناً اداراتی که دارای مصارف پائین بوده بموقع شناسایی شده اقدامات لازم جهت بهبود مصارف شان اتخاذ خواهد شد.

به اساس این اصلاحات مدیریت بودجوی و مالی "تمامی واحد های بودجوی دارای صلاحیت های بیشتر بوده و همچنان ادارات میتواند پلان های مالی آن به اساس ضروریات ترتیب نموده، عملی نمایند. البته وزارت مالیه تنها به حیث ناظر و کنترل کننده عمل خواهند نمود. هدف این است تا سیستم های مدیریت مالی به سوی عصری سازی سوق داده شود تا اجراءات مالی سریعتر و مؤثر شود. چنانچه قبلاً تخصیصات ادارات دولتی طی چهار روز کاری اجراء میگردد، ولی با آوردن اصلاحات فوق این مدت زمان به یک روز کاری تقلیل داده شده که 70 فیصد سرعت در اجراءات را نشان میدهد. وزارت مالیه به خاطر تطبیق این اصلاحات در طی مراحل بودجه به همه ادارات برنامه آموزشی را تدویر نمود تا کارمندان مالی و اداری واحد های بودجوی به تغییرات جدید بلدیت کامل حاصل نمایند.

فعالیت ها و دستاورد ها در قسمت تحقق تعهدات دولت افغانستان به شرکای بین المللی

1. از چگونگی تحقق تعهدات دولت جمهوری اسلامی افغانستان با شرکای انکشافی بین المللی بخصوص تعهدات کنفرانس بروکسل نظارت و پیگیری جدی بعمل آمده که در نتیجه حدود 70 فیصد تعهدات طی سال 2017 میلادی تطبیق گردیده و بقیه قسماً تکمیل و یا تحت اجراء می باشد. گزارش تطبیق این تعهدات با شرکای انکشافی و تمویل کنندگان بین المللی نیز شریک و قناعت آنان فراهم گردیده است.

2. از جمله 10 برنامه ملی دارای اولویت بر اساس ستراتیژی ملی صلح و انکشاف افغانستان، چهار برنامه ملی شامل (توانمند سازی اقتصادی زنان، میثاق شهروندی، انکشاف شهری و پلان ملی زیربنا) تکمیل و از طریق ارگان های مربوطه عملاً در حال تطبیق قرار دارد. علاوهً وزارت مالیه تلاش جدی را به خرج میدهد تا شش برنامه دیگر دارای اولویت (انکشاف منابع بشری، انکشاف سکتور خصوصی، انکشاف معادن و منابع طبیعی، میثاق تشبثات زراعتی تحت برنامه ملی انکشاف زراعت، اصلاحات سکتور عدلی و قضایی و حکومتداری مؤثر) از طریق ارگانهای مسئول تکمیل و تطبیق نماید.

از جانب دیگر تطبیق مؤثر چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) از طریق شوراهای عالی انکشافی تحت ریاست مقام عالی ریاست جمهوری صورت می گیرد؛

3. وزارت مالیه منحیث مسئول سکرتریت عمومی شوراهای عالی در انسجام و هماهنگی میان وزارت ها/ ادارات عضو در شوراهای عالی و تطبیق برنامه های ملی دارای اولویت نقش اساسی را ایفا می نماید.

4. تعهدات تمویل کننده گان و شرکای بین المللی از طریق اراییه گزارش از تطبیق اهداف مطروحه، در بیستمین جلسه بورد مشترک نظارت و انسجام (JCMB) و همچنین جلسه هیأت عالی رتبه (SOM) تجدید گردید و با فراهم شدن قناعت شان، از تداوم کمک های جامعه جهانی اطمینان حاصل گردید.

اقدامات پلان شده برای تجدید تعهدات شرکای بین المللی افغانستان

نظارت و پیگیری از چگونگی تحقق تعهدات کنفرانس بروکسل و فعالیت های مندرج چارچوب خودکفایی مبنی بر حسابدهی متقابل (SMAF)؛

1. ارائه گزارش از تطبیق تعهدات و فعالیت های متذکره به بیست و یکمین جلسهٔ مورد مشترک نظارت و انسجام (JCMB) و کنفرانس جینوا که در ماه های سرطان و عقرب سال روان برگزار می گردد.

2. توحید و ترتیب تعهدات تازه به شرکای انکشافی و تمویل کنندگان بین المللی در چوکات قرارداد دولت سازی با اتحادیهٔ اروپا (SBC-II) و همچنین بانک جهانی در چوکات برنامهٔ تشویقی (Program Incentive). این تعهدات در رابطه به اقدامات اساسی آتی ترتیب و توسط ادارات ذیربط در سال های (2019-2020) عملی خواهد شد:

- ایجاد سیستم پرداخت های پولی از طریق موبایل؛
- ایجاد چارچوب حقوقی حکومتداری الکترونیک؛
- افزایش مشارکت زنان در حکومتداری و اصلاح خدمات ملکی؛
- ساده سازی محیط سرمایه گذاری؛
- اصلاحات سیستم زمینداری و آبیاری؛
- دسترسی تمام شهروندان به انرژی برق و سایر موارد

آماده گی ها برای برگزاری کنفرانس جینوا

کنفرانس جینوا که قرار است به تاریخ 27 و 28 ماه نوامبر سال روان میلادی در شهر جینوا کشور سویس تدویر یابد، رهبری و میزبانی آن را جلالتمآب رییس جمهوری اسلامی افغانستان و سرمنشی سازمان ملل متحد بدوش خواهند داشت.

در این کنفرانس، وزاری خارجه 72 کشور کلیدی و نماینده گان با صلاحیت 35 اداره کمک دهنده که با افغانستان همکاری و کمک مینمایند، اشتراک خواهند داشت. وزارت مالیه به نمایندگی از حکومت افغانستان آماده گی لازم را برای برگزاری کنفرانس یاد شده اتخاذ نموده و مذاکره و گفتگو با شرکای انکشافی بین المللی جریان دارد؛

هدف دولت جمهوری اسلامی افغانستان از کنفرانس وزراً چیست؟

طی یک و نیم دهه گذشته، افغانستان و همکاران بین المللی با تلاش های مشترک توانستند به دستاوردهای چشمگیری در بخشهای رشد اقتصادی، همکاری های اقتصادی و منطقوی و مبارزه با تروریزم بین المللی نایل آیند. این در حالیست که افغانستان هنوز هم مسیر طولانی تا رسیدن به یک کشور امن، پایدار و مرفه در پیش رو دارد.

دو هدف عمده کنفرانس:

1. این کنفرانس، جامعه بین المللی را تشویق خواهد نمود تا تعهدات خویش را به این کشور هماهنگ و مشترک، بار دیگر تجدید نموده و افغانستان را در دستیابی به خودکفایی و ثبات پایدار کمک کنند.

2. دید کلان حکومت افغانستان برای دو سال آینده الی کنفرانس بعدی بین المللی در 2020 و
بالاخره الی 2024 یعنی اخیر دهه تحول؛

کنفرانس جینوا یک فرصت مناسب برای افغانستان و جامعه بین المللی بوده تا با هماهنگی بیشتر برای ثبات و انکشاف افغانستان طور مشترک تجدید تعهد نمایند و حمایت بیشتر جامعه جهانی و کشورهای منطقه در قبال پروسه صلح که توسط دولت جمهوری اسلامی افغانستان راه اندازی گردیده است، جلب نمایند.

ما در آستانه دومین سال بعد از تکمیل چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) در کنفرانس جینوا قرار داریم. حکومت افغانستان گزارش پیشرفت ها و چالش های فرا راه تطبیق چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان و برنامه های ملی دارای اولویت را ارایه خواهد نمود.

در این کنفرانس همکاران بین المللی از افغانستان توقعاتی دارند که شامل ارایه گزارش مفصل پیرامون دستاوردهای حکومت، دستیابی به اهداف و شاخص های تعیین شده در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان، برنامه های ملی دارای اولویت و چارچوب پاسخگویی متقابل می باشد.

این دست آوردها عبارت از اصلاحات و عرضه خدمات در ساحاتی است که طی سال 2016 در کنفرانس بروکسل ارایه گردید و شامل مبارزه با فساد اداری، اصلاح سکتور عامه و اداری، تقویت حکومتداری محلی، اصلاح سکتور عدلی و قضایی، اصلاحات مالی، اقتصادی و حسابدگی، مبارزه با

مواد مخدر، رشد و انکشاف زراعت و سکتور خصوصي، انکشاف معادن و منابع انرژی و انکشاف زیربنا و کاهش فقر مییاشد.

توانمند سازی زنان، صلح و همکاری منطقوی و اقتصادی و همچنان زمینه سازی برای بازگشت داوطلبانه و با وقار مهاجرین افغان موضوعات مهم است که در مجلس حاشیوی 27 نوامبر که یک روز قبل از کنفرانس برگزار میگردد، بحث خواهد شد.

د ملت قدرمنو استازو؛

له دې زیات ستاسو قیمتي وخت نه نیسم، یو خُل بیا له تاسو ټولو معززو وکیل صاحبانو څخه قلباً مننه کوم چې پوره حوصلې سره تر پایه زمور سره پاتي شوی.

و السلام علیکم و رحمت الله و برکاته